

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.VII.30.240/2013/4.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Sár és Társa Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Horváth Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek, dr. Piatrik Anikó ügyvéd által képviselt alperes ellen tisztességtelen piaci magatartással okozott kár megtérítése iránt a Pécsi Törvényszék előtt 15.G.20.296/2012. számon indult és a Pécsi Ítéltábla Gf.IV.30.386/2012/5. számú ítéletével befejezett perben a jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Mindkét peres fél - egyebek mellett - térkő termékeket gyártó és forgalmazó vállalkozás.

A felperes 2009-óta gyárt és 2009. májusa óta forgalmaz antikolt beton térköveket, többek között 24x12x5 cm méretűeket, melyek külső megjelenése a klasszikus kisméretű égetett téglára hasonlít. A termék piaci bevezetése során közel 240 millió Ft-ot fordított marketing célra. A termék elnevezése 2009-től - mérettől függetlenül - egységesen téglakő.

Az alperes 2000-től forgalmaz K-12 termékszámú kisméretű betontégla megnevezéssel, magas építésű elemet és A-8 termékszámú (14x21x8 cm) antik térkő megnevezésű betontétkövet. 2010-óta az alperes árjegyzékében KT-12 termékszám alatt antik betontégla szerepel (25x12x6,5 cm), melyet vörös és barna színben hoz forgalomba.

A felperes módosított keresetében a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (továbbiakban: Tpv.) 6. § alapján kérte annak

megállapítását, hogy az alperes a KT-12 termékjelű antik betontégla előállításával, forgalmazásával, reklámozásával jogsértést követ el. A Tpvt. 86. § /2/ bekezdés b., c., d., illetve az e) pontban meghatározott - a keresetben pontosan részletezett - jogkövetkezmények alkalmazása iránt terjesztett elő ezért kérelmet. Előadta, az alperes később forgalomba hozott terméke mind anyagában, mind alakjában, mind méretében, mind színében, mind felületi kiképzésében a felperes termékétől nem különböztethető meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 2012. június 26-án kelt ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletében tényként állapította meg, hogy a két termék összetéveszthető, mert mindkét termék a bontott téglával azonos külső megjelenésű. Az alperes azonban nem követett el jellegbitorlást. Ilyen külsejű áru ugyanis korábban is létezett, azt nem a felperes tette jellegzetesen ismertté, a belső tulajdonság (pl. a fagyállóság, a termék anyaga) pedig a jellegbitorlás megállapításánál nem releváns.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság 2013. április 10-én kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezési eljárásban csatolt közvélemény-kutatás adatait, megállapításait (L Kft. által készítettetett felmérés) a tényállás részévé tette. Kifejtette, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az általa állított külső jegyekből - kisméretű, bontott téglára emlékeztető megjelenés - a fogyasztók a felperes áruját szokták felismerni, illetve, az alperesi utánzatról az eredeti termék gyártójára, a felperesre, valamint magára az eredeti termékre asszociálnak.

A másodfokú bíróság megítélése szerint, a felperes ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, hiszen a fellebbezésében is elismert tény, hogy az alperes megjelenésben hasonló terméke, az alperes termékismertetőiben, árjegyzékében már 2000. évtől szerepelt N-8 termékszám alatt. Az antikolt felület a felperes piacra lépését megelőzően is ismert volt, nem a felperes tevékenysége folytán vált ismertté. A másodfokú bíróság úgy ítélte, az sem nyert bizonyítást, hogy a fogyasztók a felperes áruját szokták az alperes termékében felismerni, arról a felperes termékére asszociálnak. Utalt a fellebbezési eljárásban csatolt közvélemény kutatás adataira is, amelyek szintén nem bizonyították a fentieket.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és keresetének megfelelő ítélet meghozatalát kérte. E körben hivatkozott a Tpvt. 6. §-ában, illetve a Pp. 206. §-a /1/

bekezdésében foglaltak megsértésére. Másodlagosan a perben eljáró bíróságok ítéleteinek hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. E körben a Pp. 3. § /3/ bekezdésének, a 141. § /2/ bekezdésének, a 163. § /1/ bekezdésének és a 221. §-ban foglaltak megsértését állította.

Kifejtette, a perben eljáró bíróságok helytelenül állapították meg a releváns termékfajtát. A Tpv. 6. §-ával ellentétben, hogy különböző rendeltetésű, funkciójú árukat vetettek össze, külső megjelenés alapján. A 2000-óta az alperes által forgalmazott K-12 termékszámú termék szürke betontégla, magasépítő, falazó elem, nem térkő, tehát eltérő rendeltetésű. Az ugyancsak 2000-óta az alperes által forgalmazott A-8 termékszámú antik térkő pedig méreteiben nem egyezik a kisméretű bontott téglához hasonló, felperes által gyártott térkővel. Álláspontja szerint bizonyította, a terméke külső megjelenése jellegzetes, méretét (kisméretű téglaméret), a felület kiképzését (antikolt, olyan benyomást kelt, mintha régi bontott téglából lenne), színét (sárga, piros-piros-barna, antracit-barna), anyagát (beton) tekintve. Ilyen terméket Magyarországon kizárólag az F cég hozott kis mennyiségben forgalomba, a felperest megelőzően. A felperes állította, az L Kft. által készítettetett közvélemény-kutatás adataival igazolta, hogy a fogyasztók a felperesi termék színeit, antikolt hatását tartják a fő jellemzőnek. A 172 kereskedői, viszonteladói kérdőív, 44 fogyasztó nyilatkozata alapján is az állapítható meg, hogy a fogyasztók újszerűnek tekintik a felperesi terméket. A felperes szerint a másodfokú bíróság „összekeverte” az L Kft. közvélemény-kutatási adatait a 172 kereskedő és 44 fogyasztó körében készült kérdőív eredményeivel. Az első tekintetében csak az összefoglalót ismertetette ítéletében, a részletes adatokra nem volt figyelemmel. Így megalapozatlan az a megállapítás, miszerint a felperes nem bizonyította a termék jellegzetes külsejét.

A felperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem értékelte megfelelően a forgalmazásra, reklámozásra vonatkozó bizonyítékokat és téves következtetést vont le, amikor azt rögzítette, ezek nem bizonyítják, hogy a termék a reklámozással vált a fogyasztók körében ismertté. A felperes utalt a Legfelsőbb Bíróság BH.1993.310 számú döntésében kifejtettekre, miszerint a piacon való megjelenés nem csupán időbeli elsőbbséget jelent, hanem olyan mennyiségű árunak a piaci forgalomban való megjelenését is, mely lehetővé teszi az áru ismertté válását. A felperes szerint, az L Kft.-féle közvélemény-kutatás igazolja, hogy mind a gyártót, mind a termékét a fogyasztók ismerik. Állította, iratellenes megállapítást tartalmaz a jogerős ítélet, amikor azt rögzítette, a felperes elismerése szerint hasonló külső megjelenésű S termék volt már a piacon a felperesi termék megjelenése előtt. Előadta, az F Kft. elenyésző mennyiségű térkővének a felperesi termék előtti jelenlétét ismerte el. Önmagában a Construma Újdonság Díj is igazolja, hogy a termékének külső kialakítása újdonság volt.

A Tpv. 6. §-a attól védi, hogy a termék kifejlesztésébe, ismertetésébe befektetett erőforrásait egyik versenytárs se használhassa ki tisztességtelenül. A jellegbitorlás megállapíthatóságának nem feltétele, hogy a fogyasztók a két terméket ténylegesen összekeverjék, elégséges, ha ennek reális veszélye fennáll. Hangsúlyozta, az alperesi termék eltérő csomagolása nem elegendő a felperesi terméktől való megkülönböztetéséhez. A fogyasztók általában a termék egy-egy darabját, s a pár darabból összeállított felületet látják. A felperes hivatkozott arra is, az elnevezés különbözősége sem biztosítja a megkülönböztetést.

Másodlagos felülvizsgálati kérelmében azt állította, hogy a tényállás nem került kellően felderítésre. Bár a másodfokú bíróság részben pótolta az elsőfokú eljárásban elmaradt tájékoztatási és kitanítási kötelezettséget, nem vette azonban figyelembe a fellebbezési eljárás során benyújtott 172 db kereskedői és 44 db fogyasztói kérdőívet. Az L Kft. által készítettetett közvélemény-kutatás eredményét pedig csak részben tette ítélezése tárgyává.

A felperes sérelmezte, a bíróságok nem határozták meg a releváns piacot, illetve a releváns fogyasztói kört.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta (Pp. 275. § /2/ bekezdés) és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

Erre vonatkozó felülvizsgálati, csatlakozó felülvizsgálati kérelem hiányában nem vizsgálhatta, hogy a másodfokú eljárásban becsatolt bizonyítékokat a másodfokú bíróság, figyelemmel a Pp. 235. §-ában írtakra, jogszerűen tette-e az eljárás tárgyává.

A Pp. 164. § /1/ bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes a KT-12 termékszámú antikolt betontégla előállításával, forgalmazásával jellegbitorlást követett el.

A jellegbitorlás megállapításának feltételei közül nem vitatottan az alábbiak fennálltak: a peres felek versenytársak, azonos piacon tevékenykednek, az alperesi termék forgalmazásához a felperes nem járult hozzá. Az is tényként rögzíthető, hogy a felperes terméke jellegzetes külsővel rendelkezik, külseje kisméretű bontott téglára emlékeztet, az alperesi termék (ide nem értve a csomagolást) attól nem különbözik, és ez szemrevételezés útján egyértelműen megállapítható.

Vitatott volt, és a Pp. 164. § /1/ bekezdésében írtak figyelembevételével a felperesnek kellett bizonyítania azt, hogy a perbeli terméke, az alperes terméke előtt a releváns magyar piacon ismertté vált, illetve az alperesi „utánzatról” a fogyasztók a felperes eredeti termékére asszociálnak. E bizonyítási teherről a

másodfokú tárgyaláson a bíróság a felperest, a felülvizsgálati kérelem által is elismerten, tájékoztatta.

A felülvizsgálati kérelem sérelmezi, hogy a jogerős ítélet az érintett termékkört nem helyesen határozta meg. Funkciójában eltérő termékeket vett figyelembe. A térkövek és a falba építendő kövek ugyanis eltérő funkciójúak, azokat eltérő fogyasztói körbe tartozó jogalanyok keresik. A Kúria álláspontja szerint ez az érvelés azonban a tényeknek maradéktalanul nem felel meg. A másodfokú bíróság nem az alperes által korábban gyártott K-12-es magasépítésű elem, hanem az A-8 termékszámú antik térkő alapján jutott arra a megállapításra, hogy a felperes terméke időben nem az első volt a magyar piacon, tehát azonos termékkör és azonos vásárlói kör tekintetében vizsgálódott. A méretet vizsgálva megállapítható az is, az alperesnek nem volt olyan terméke forgalomban a felperesi termék piacra lépése előtt, mely antikolt, kisméretű, a tégl méretének megfelelő és beton alapanyagú termék lett volna.

A jellegbitorlás megállapításához azonban nem elegendő annak bizonyítása, hogy a felperesi termék piacra lépése megelőzte az alperes termékét, hanem azt is igazolni kell, hogy azonos jellemzőjű termék nem volt azt megelőzően forgalomban a magyar piacon. A perben előadásra került, hogy a felperesi térkőhöz hasonló termékeket az alperesen kívül további tételesen felsorolt társaságok is gyártanak, és ezek a cégek is piacra léptek. Ezt tartalmazza többek között a felperes, 2012. június 11-én kelt előkészítő irata. Elismerte, hogy az F cég terméke korábban a piacon volt. Így a felperest terhelte annak hiteltérdemlő bizonyítása is, hogy a perbeli terméke időbeli elsőbbséget élvez, nem csupán az alperes, hanem más gyártók releváns termékeivel szemben is. Bizonyítania kellett volna azt is, hogy olyan piaci részesedést ért el az alperesi termék piacra kerülését megelőzően, ami alapján megállapítható, hogy az előtt a terméke ismertté vált a magyar piacon. A perben a felperes által előadott adatok - figyelemmel arra is, hogy azt az alperes több szempontból cáfolta - hiteltérdemlő adatként nem voltak figyelembe vehető.

A Kúria osztotta a másodfokú bíróság álláspontját, miszerint az L Kft. által készíttetett közvélemény-kutatás a fentiek bizonyítására nem alkalmas, már csak az elkészítés időpontjára tekintettel sem (2012. július). A közvélemény-kutatástól eltérő felmérés, mely 172 kereskedő és 44 fogyasztó megkeresésével készült - így e tekintetben a másodfokú bíróság valóban összemosta a bizonyítékokat - ugyancsak alkalmatlan annak igazolására, hogy a felperes terméke időben előbb jelent meg a piacon, mint a többi versenytárs terméke, a feltett kérdések nem is erre irányultak.

A felperes által hivatkozott Construma Újdonsági Díjhoz tartozó oklevél térburkoló és falazó elem tekintetében került kiállításra. Annak alapján nem volt megállapítható, hogy e termékek újdonsága

miben testesül meg, pl. a belső mutatókra (pl. fagyállóság), vagy a külső formára nézve, így az a felperesi kereset alátámasztására ugyancsak nem alkalmas.

A Kúria a tekintetben helytállónak találta a felperes érvelését, hogy két termék összetéveszthetősége és nem a fogyasztók általi tényleges összetévesztése a jellegbitorlás megállapításának feltétele. Ugyanakkor a becsatolt kérdőívekből, illetve az L Kft. közvélemény-kutatás adataiból nem lehet arra a megalapozott következtetésre jutni, hogy az alperes termékéről a fogyasztók a felperes termékére asszociálnak.

A Kúria a másodlagos felülvizsgálati kérelmet sem találta alaposnak. A felperes kérhette volna, hogy a megkapott kioktatásra tekintettel a másodfokú bíróság további időt biztosítson bizonyítási indítványai előterjesztésére. Ilyen nyilatkozatot a tárgyalási jegyzőkönyv szerint azonban nem tett. Egyedüli bizonyítási indítványa a kioktatás ismeretében arra irányult, hogy főkönyvi kivonatokkal igazolhassa a forgalmazott termékmennyiséget. Erre a másodfokú bíróság, helyesen, nem adott lehetőséget. A felajánlott bizonyíték ugyanis a bizonyítandó körülmények fennállásának igazolására alkalmatlan volt. A Kúria olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, mely az eljárás megismétlését tenné indokolttá.

Mindezekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mert az a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket nem sérti.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, így a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségének megfizetésére. Annak mértékét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /3/ és /5/ bekezdése alapján, ÁFA-val növelten állapította meg a Kúria.

Budapest, 2013. december 3.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. a tanács elnöke, Dr. Vezekényi Ursula sk. előadó-bíró, Dr. Török Judit sk. bíró